Dosarul nr. 3r-1322/24; (2-24113229-02-3r-12112024)
Prima instanță: Judecătoria Chișinău sediul Râșcani (judecător Pruteanu Ina)

D E C I Z I E

23 ianuarie 2025 mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții de Apel Centru

în componența:
Președintele completului, judecătorul Mîra Ghenadie
judecătorii Bostan Angela și Dașchevici Grigore

examinând recursul depus de SRL „Ozonteh Impex", împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău sediul Râșcani din 18 octombrie 2024, prin care a fost respinsă cererea reclamantului privind suspendarea executării actului administrativ contestat,

în cauza de contencios administrativ la acțiunea înaintată de SRL „Ozonteh Impex" către Serviciul Vamal al Republicii Moldova și Biroul Vamal Centru, privind anularea actelor administrative,

a c o n s t a t a t:

Circumstanțele cauzei:

La 08 octombrie 2024 „Ozonteh Impex" S.R.L. a înaintat cerere de chemare în judecată împotriva Biroului Vamal Centru și Serviciului Vamal cu privire la anularea deciziei de regularizare nr. 1262 din 09 iulie 2024, anularea actului de audit post-vămuire nr. 09.24/3 din 28 iunie 2024.

Concomitent cu depunerea acțiunii, reclamanta a solicitat suspendarea executării actului administrativ individual defavorabil, și anume suspendarea executării deciziei de regularizare nr. 1262 din 09 iulie 2024 a Biroului Vamal Centru.

În motivarea cererii reclamanta a invocat că, în speță, sunt întrunite condițiile de existență a suspiciunilor rezonabile în privința conformității actului contestat cu legislația vamală, cât și existența riscului de producere a prejudiciului ireparabil.

Astfel, în privința primei condiții, s-a invocat că impunerea la încasarea datoriilor vamale este tardivă, respectiv există motive de îndoială în privința conformității actului administrativ cu dispozițiile art. 110 alin. (1) din Codul vamal.

Cu referire la a doua condiție, în contextul pericolului iminent de producere a prejudiciilor ireparabile prin executarea actului contestat, s-a invocat existența datoriilor reclamantei, precum și existența obligațiilor financiare de retribuire a muncii salariaților, achitarea impozitelor, a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală și achitarea contribuțiilor de asigurări sociale.

Reieșind din aceste argumente, reclamanta a invocat că este eligibilă de a beneficia de suspendarea executării actului administrativ contestat.

Poziția judecătorului instanței de fond.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău sediul Râșcani din 18 octombrie 2024, a fost respinsă cererea depusă de SRL „Ozonteh Impex" privind suspendarea executării deciziei de regularizare nr. 1262 din 09 iulie 2024 a Biroului Vamal Centru.

Solicitarea recurentului:

La 30 octombrie 2024 SRL „Ozonteh Impex” a declarat recurs împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău sediul Râșcani din 18 octombrie 2024, solicitând anularea încheierii primei instanțe, cu adoptarea unei noi încheieri prin care să fie dispusă suspendarea executării deciziei de regularizare nr. 1262 din 09 iulie 2024 a Biroului Vamal Centru (f.d. 58-62).

Termenul de declarare a recursului:

În temeiul art. 242 Cod administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată, în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

Din materialele cauzei rezultă că încheierea contestată a fost emisă la 18 octombrie 2024, iar cererea de recurs a fost depusă la 30 octombrie 2024, astfel Colegiul conchide că recursul a fost declarat în termen.

Argumentele părților:

În motivarea recursului declarat, recurentul a reiterat poziția invocată în cererea privind suspendarea executării actelor administrative contestate.

În opinia recurentului, prima instanța nu a cercetat multiaspectual circumstanțele cauzei și temeiurile invocate de reclamant în susținerea cererii privind suspendarea executării actului administrativ contestat. Or, după părerea companiei recurente, în speță sunt întrunite ambele condiții prevăzute de art. 172 alin. (2) din Codul administrativ pentru a fi dispusă suspendarea executării actului administrativ, atât existența suspiciunilor rezonabile în privința conformității cu legislația vamală cât și existența riscului de producere a prejudiciului ireparabil.

Cu referire la prima condiție, reiterează că impunerea la încasarea datoriilor vamale este tardivă cu aproximativ 3 luni de la data apariției obligației vamale. Respectiv, asupra actului contestat există motive de îndoială în privința conformității cu legislația vamală și anume cu depozițiile legale art. 110 alin. (1) din Codul Vamal.

Recurentul consideră actele contestate ca fiind ilegale, deoarece sunt emise în temeiul unei legi inexistente și totodată impunerea la încasarea datoriilor vamale este prescrisă.

Așadar, consideră că procedura administrativă fiind superficială și ilegală (având viciu deosebit de grav), fapt care a generat lezarea drepturilor reclamantei.

Cu referire la cea a doua condiție, în contextul pericolului iminent de producere a prejudiciilor ireparabile prin executarea actului contestat, recurentul a invocat că prin nesuspendarea actului administrativ contestat, întreprinderea va fi pusă în situație complicată, apare riscul că va fi în imposibilitate să respecte obligațiile financiare față de angajații întreprinderii, la fel existând riscul imposibilității de a efectua în termen plățile pe credite care sunt înregistrate pe numele companiei.

Comunicarea actelor:

Colegiul a notificat intimatul despre depunerea recursului, oferindu-i un termen pentru prezentarea referinței. Însă, intimatul nu și-a valorificat dreptul său procedural și nu a prezentat referința, fapt care nu împiedică instanței examinarea recursului în baza actelor anexate la dosar.

Aprecierea instanței de recurs:

Analizînd legalitatea și temeinicia încheierii atacate, prin prisma argumentelor invocate de recurent și a materialelor din dosar, Colegiul consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 241 Cod administrativ, încheierile primei instanțe și ale instanței de apel pot fi contestate cu recurs, separat de hotărîre, în cazurile prevăzute de prezentul cod și de alte legi. Încheierile primei instanțe și ale instanței de apel care nu se contestă separat cu recurs pot fi contestate odată cu fondul, dacă prezentul cod sau alte legi nu prevăd pentru încheierile

judecătorești nicio cale de atac. Pentru contestarea cu recurs a încheierilor judecătorești se aplică corespunzător prevederile cap. III din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva.

În corespundere cu art. 243 alin. (1) lit. b) Cod administrativ, examinînd recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă una dintre următoarele decizii: respinge recursul. Alineatul (2) al aceluiași articol prevede că instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces.

Din materialele cauzei rezultă cu certitudine că, obiect al acțiunii de contencios administrativ depusă de SRL „Ozonteh Impex" împotriva Biroului Vamal Centru și Serviciului Vamal, constituie actul de audit post-vămuire nr. 09.24/3 din 28 iunie 2024, precum și decizia de regularizare nr. 1262 din 09 iulie 2024, prin care s-a calculat o datorie vamală în sumă de 414 800 MDL și o penalitate de 204 579 MDL.

Completul judiciar menționează că, reclamantul SRL „Ozonteh Impex" contestând actele administrative nominalizate, concomitent a solicitat suspendarea executării deciziei de regularizare nr. 1262 din 09 iulie 2024, invocând că în speță se întrunesc ambele temeiuri prevăzute de art. 172 alin. (2) din Cod administrativ.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău sediul Râșcani din 18 octombrie 2024, a fost respinsă cererea depusă de SRL „Ozonteh Impex" privind suspendarea executării deciziei de regularizare nr. 1262 din 09 iulie 2024 a Biroului Vamal Centru.

La 30 octombrie 2024 SRL „Ozonteh Impex" a declarat recurs împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău sediul Râșcani din 18 octombrie 2024, solicitând anularea încheierii primei instanțe, cu adoptarea unei noi încheieri prin care să fie dispusă suspendarea executării deciziei de regularizare nr. 1262 din 09 iulie 2024 a Biroului Vamal Centru (f.d. 58-62).

Instanța de recurs analizând materialele dosarului în raport cu normele juridice ce guvernează raportul juridic litigios, ajunge la concluzia că soluția primei instanțe despre respingerea cererii privind suspendarea executării actului administrativ contestat, este justă și legală, aceasta având la bază cumulul dovezilor administrate, cărora le-a fost dată aprecierea juridică cuvenită, iar de către recurent nu au fost prezentate careva probe suplimentare în vederea demonstrării netemeiniciei concluziilor invocate de prima instanță în încheierea contestată.

În conformitate cu prevederile art. 214 alin. (1)-(4) din Codul administrativ, suspendarea executării actului administrativ individual contestat poate fi solicitată de către reclamant instanței de judecată care examinează acțiunea de contencios administrativ. Reclamantul poate solicita instanței de judecată competente suspendarea executării actului administrativ individual pînă la înaintarea acțiunii în contencios administrativ, dacă autoritatea publica învestită cu soluționarea cererii prealabile a refuzat suspendarea sau nu a soluționat cererea de suspendare în termenul stabilit la art. 172 alin. (3).

Instanța de judecată poate dispune suspendarea executării actului administrativ individual din motivele prevăzute la art. 172 alin. (2).

Pentru probarea faptelor, participanții, în locul prezentării probelor obișnuite, pot depune o declarație pe propria răspundere.

Instanța de judecată decide cu privire la suspendarea executării actului administrativ individual printr-o încheiere susceptibilă de recurs, fără citarea participanților la proces. Dacă consideră necesar, instanța de judecată citează părțile pentru audiere în privința temeiniciei cererii de suspendare. Prevederile art. 177 alin. (2) din Codul de procedură civilă nu se aplică.

În interpretarea corectă a normei enunțate, instanța de recurs reține că prin reglementările art. 214 din Codul administrativ, legislatorul a stabilit ca garanție a asigurării legalității - suspendarea executării actului administrativ individual contestat.

Conform art. 10 alin. (1) Codul administrativ, actul administrativ individual este orice dispoziție, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin nașterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public.

Conform art. 11 alin. (1) lit. a) Codul administrativ, actele administrative individuale defavorabile sunt actele care impun destinatarilor lor obligații, sancțiuni, sarcini sau afectează drepturile/interesele legitime ale persoanelor ori care resping, în tot sau în parte, acordarea avantajului solicitat.

Colegiul reiterează că obiectul examinării în prezenta speță, constituie cererea SRL „Ozonteh Impex" privind suspendarea executării deciziei de regularizare nr. 1262 din 09 iulie 2024, prin care s-a calculat o datorie vamală în sumă de 414 800 MDL și o penalitate de 204 579 MDL.

Colegiul reține că, suspendarea actului administrativ individual reglementată de art. 214 Codul administrativ, este o măsură urgentă și provizorie care are finalitatea de a asigura o protecție efectivă a drepturilor persoanei care invocă încălcarea lor prin activitatea administrativă ilegală a autorității publice. Asigurarea protecției efective se fundamentează pe art. 3, 36, 39, 40 și 219 Cod administrativ. Legiuitorul pornind de la principiul asigurării protecției efective a drepturilor persoanei, a reglementat expres posibilitatea solicitării suspendării executării actului administrativ individual până la inițierea acțiunii în contenciosul administrativ. Or, art. 3 Cod administrativ prevede expres că legislația administrativă are drept scop reglementarea procedurii de înfăptuire a activității administrative și a controlului judecătoresc asupra acesteia, în vederea asigurării respectării drepturilor și a libertăților prevăzute de lege ale persoanelor fizice și juridice, ținând-se cont de interesul public și de regulile statului de drept.

Colegiul reiterează că, art. 172 alin. (2) Cod administrativ reglementează alternativ, dar nu cumulativ, două motive de suspendare a executării actului administrativ individual:

a) existența unor suspiciuni serioase și rezonabile privind legalitatea actului administrativ individual defavorabil;

b) existența pericolului iminent de producere a unor prejudicii ireparabile prin executarea în continuare a actului administrativ individual defavorabil.

Raportând prevederile normelor legale enunțate la circumstanțele speței, Colegiul consideră că judecătorul primei instanțe a ajuns la o concluzie corectă despre netemeinicia cererii de suspendare a executării actului administrativ individual defavorabil contestat.

Or, scopul instituit de lege a operațiunii de suspendare a executării actului administrativ, constă în oferirea unei protecții provizorii drepturilor și intereselor persoanei prin aplicarea unor măsuri de urgență menite să preîntâmpine survenirea iminentă a unor prejudicii ireparabile prin executarea în continuare a actului administrativ individual defavorabil, în privința căruia există suspiciuni serioase și rezonabile privind legalitatea acestuia.

În același timp, este important de reținut că, în conformitate cu prevederile art. 93 alin. (1) Cod administrativ, fiecare participant probează faptele pe care își întemeiază pretenția.

Cu referire la motivul de suspendare prevăzut de art. 172 alin. (2) lit. a) din Codul administrativ, Colegiul reține ca fiind corecte concluziile instanței de fond că prin prisma prevederilor art. 93 din Codul administrativ, reclamantul a eșuat să convingă instanța de judecată de existența unor circumstanțe de natură să evidențieze serioase vicii de legalitate.

Criticile invocate de recurent precum că autoritatea publică pârâtă a emis actul administrativ contestat cu încălcarea legislației în vigoare, nu sunt suficiente pentru a fi apreciate ca suspiciuni serioase și rezonabile privind legalitatea actelor administrative individual defavorabile contestate. Or, actul administrativ se bucură de prezumția de legalitate, de prezumția de veridicitate și prezumția de autenticitate, de unde decurge principiul că actul administrativ este executoriu din oficiu (*executio ex officio*) și imediat, el fiind însuși titlu executoriu, fără a mai fi nevoie de învestirea lui cu formulă executorie, atât timp cât judecătorul nu a intervenit pentru a paraliza executarea sau pentru a-l anula.

Prin urmare, având în vedere că examinarea cererii de suspendare nu presupune prejudecarea fondului litigiului, instanța având numai posibilitatea de a efectua o cercetare sumară a aparenței dreptului, în prezenta speță, în limitele necesare examinării cererii de suspendare, prima instanță just a concluzionat că nu s-au constatat obiectiv suspiciuni serioase și rezonabile privind ilegalitatea deciziei de regularizare nr. 1262 din 09 iulie 2024.

La fel, Colegiul consideră că este corectă argumentarea instanței de fond și despre lipsa unui substrat probatoriu cu referire la pretinsa existență a unor riscuri de producere a prejudiciilor ireparabile prin executarea actului administrativ.

Analizând actele anexate la cererea de chemare în judecată, Completul judiciar a stabilit că singurul înscris pe care se întemeiază argumentul reclamantului că în speță sunt aplicabile prevederile art. 172 alin. (2) lit. b) din Cod administrativ, este „Nota contabilă”, semnată de Contabilul șef al întreprinderii, fără să fie indicată data întocmirii acestui document. În aceste împrejurări este evident că instanța de judecată nu poate să admită cererea de suspendare bazată numai pe această probă, or înscrisul respectiv nu reflectă situația financiară a companiei reclamante, cu atât mai mult nici impactul actului administrativ asupra finanțelor întreprinderii.

Cu referire la actele anexate la cererea recurentului depusă la 22 ianuarie 2025, „Informația privind veniturile obținute pentru anul 2023” și „Informația privind veniturile obținute pentru anul 2024”, Completul de judecat a stabilit că aceasta nu arată situația financiară completă a întreprinderii pentru anul 2024, fiind reflectat doar Rulajul „Credit”, fără careva informație la rubrica „debit”, respectiv înscrisurile prezentate la fel nu pot fi reținute ca fiind temei pentru dispunerea suspendării executării actului administrativ contestat. Cu atât mai mult, înscrisurile prezentate nu arată că schimbările în situația financiară a companiei sunt cauzate anume de decizia organului vamal, care constituie obiect al examinării în prezenta cauză și nu de alte împrejurări.

Completul judiciar consideră relevant de menționat că, în cazul unei eventuale hotărâri favorabile, devin aplicabile prevederile art. 228 alin. (1) din Codul administrativ, în conformitate cu care actul administrativ individual anulat în tot sau în parte de către instanța de judecată, nu produce efecte juridice, în totalitate sau în partea anulată, din momentul emiterii lui.

Conform art. 2006 alin. (1) din Codul civil, (1) Prejudiciul cauzat printr-un act administrativ ilegal sau nesoluționarea în termen legal a unei cereri de către o autoritate publică sau de către o persoană cu funcție de răspundere din cadrul ei se repară integral de autoritatea publică. Astfel, în cazul emiterii unei hotărâri judecătorești favorabile, reclamantul ar avea posibilitate să-și valorifice dreptul său reglementat de Codul administrativ în coroborare cu Codul civil, solicitând compensarea prejudiciului cauzat prin actul administrativ contestat, respectiv va fi restabilit în drepturile încălcate, iar argumentele contrare nu pot fi reținute, întrucât sunt lipsite de justificare, având caracter declarativ.

Prin urmare, în cazul emiterii unei hotărâri judecătorești favorabile, reclamanta va fi restabilită în drepturile încălcate, iar argumentele contrare nu pot fi reținute, întrucât sunt lipsite de justificare, având caracterul declarativ.

Alte argumente invocate de recurent în susținerea poziției sale, nu pot fi reținute de instanța de recurs, deoarece se combat cu cele invocate mai sus și se referă la circumstanțele care au fost constatate și elucidate pe deplin de prima instanță, avînd la bază cumulul de probe, care au fost administrate și apreciate cu respectarea normelor de drept procedural și susținute de normele de drept material.

În consecință, instanța de apel reține prin prisma jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, și anume cauza Rebait și alții c. Franței, că art. 6 par. 1) al Convenției pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, nu impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes.

Astfel, dat fiind că argumentele recursului sunt nefondate și combătute integral prin concluziile relatate supra, în speță lipsind temeiuri legale pentru anularea încheierii contestate, Colegiul conchide că recursul declarat este integral nefondat și pasibil de a fi respins.

Reieșind din cele expuse, dat fiind că instanța de recurs a constatat netemeinicia motivelor invocate de reprezentantul recurentei, combătute integral prin argumentele expuse și concomitent a constatat legalitatea încheierii contestate prin prisma constatărilor expuse supra, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru ajunge la concluzia de a respinge cererea de recurs.

În conformitate cu prevederile art. 243 alin. (1) lit. b) Cod administrativ, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru,

D E C I D E :

Se respinge recursul depus de SRL „Ozonteh Impex”.

Se menține încheierea Judecătoriei Chișinău Râșcani din 18 octombrie 2024.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului, judecătorul Mîra Ghenadie

Judecătorii Bostan Angela

Dașchevici Grigore